

**КОМПЛЕКС ДІАГНОСТИЧНИХ МЕТОДИК ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ
ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ
ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ МАЙБУТНІХ
ЕКОНОМІСТІВ**

Васильєва І. Г., Філь О. А.

*Національний технічний університет
"Харківський політехнічний інститут", м. Харків*

Актуальність дослідження. Висока конкуренція на ринку праці потребує підготовки конкурентоздатних фахівців. Для формування конкурентоздатності майбутніх економістів важливо підібрати спеціальний діагностичний інструментарій для визначення рівнів розвитку комплексу психологічних характеристик («конкурентної власності», які забезпечують ефективну конкуренцію на сучасному ринку праці та ін.

Мета – представити комплекс діагностичних методик для дослідження психологічних особливостей формування конкурентоздатності майбутніх економістів – студентів технічного університету.

Результати дослідження. Для вивчення характеристик конкурентоздатності майбутніх економістів доцільно використовувати, на наш погляд, комплекс *методів*, спрямованих на: 1) вивчення *базових характеристик* (для оцінки розвитку індивідуальних властивостей особистості): властивостей «предметно-діяльного» та «комунікативного» аспектів темпераменту – опитувальник структури темпераменту (за В.М. Русаловим (ОСТ), 2003); 2) вивчення *спеціально-конкурентоздатних характеристик* (які забезпечують успішність розвитку конкурентоздатності майбутніх економістів): для визначення потреби в досягненнях, творчих здібностей, цілеспрямованості та рішучості, вміння йти на зважений ризик, потреби в незалежності – методика «GET TEST» (за Ю. Пачковським, 2001); впевненості в собі, адекватної самооцінки, самоповаги, відношення до інших – тест-опитувальник само ставлення (за В.В. Століним, 1989); для дослідження вміння працювати в команді – «Опитувальник стилю діяльності менеджера» Р. Блейка-Дж. Мутон; «Виявлення установок на свободу-владу, працю-гроші» (О.Ф. Потемкіна, 1999), стратегії конкуренції (О.А, Філь, 2010).

Висновки. Представлений комплекс методик дасть можливість виявити комплекс психологічних характеристик для дослідження психологічних особливостей формування конкурентоздатності майбутніх економістів – студентів технічного університету.